

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПРЕСЛАВ“

Адрес: гр. Велики Преслав, ПК 9850, ул. "Симеон Велики" №10, тел. 0538/42106, email: dgs.preslav@dpshumen.bg

ЗАПОВЕД
№300/11.10.2018г.

Във връзка с пристите принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите и с оглед изпълнението и спазването на Принцип 10 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България

НАРЕЖДАМ:

1. инж.^{чл.3.5 от ЗЗЛД} ам.директор при ТП „ДГС Преслав“ да организира и извърши контрол върху дейностите по дърводобива и инж.^{чл.3.5 от ЗЗЛД} зам.директор при ТП „ДГС Преслав“ да организира и извърши контрол по залесяване с цел изпълнение на следните изискванията на Принцип 10 от Националния стандарт за отговорно управление на горите:

2. Възобновителните сечи в естествените гори да се провеждат по начин, който води до естествено възобновяване на основни дървесни видове, типични за района в съответствие с характеристиките на месторастенето и икономическите цели на стопанството. В типовете гори, където е подходящо, с приоритет да се прилагат възобновителни сечи с дълъг възобновителен период и изборни сечи. Голи сечи могат да се прилагат само в горските плантации, горските култури от топола, акация, гледичия и насажденията от липа. Дейностите по възобновяване на насажденията с издънков произход трябва да водят до превърщането им в семенни, освен ако в горскостопанския план (ГСП) за съответните насаждения не са посочени други стопански цели. Сечищата да се възобновяват своевременно и по начин, който защитава засегнатите екологични стойности (виж индикатор 6.1.1 -пр.б) и е подходящ, за да възстанови цялостно гората до състоянието преди ползването или до естествената й структура и видов състав. /индикатори 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4, 10.5.1 и 10.5.2/

3. Отгледните мероприятия да се маркират и провеждат по начин и методи, които осигуряват колективна и индивидуална стабилност на насажденията, подпомагат развитието на дърветата на бъдещето чрез прилагане на принципите на позитивната селекция и запазват единично срещащи се видове и ценни генетични форми. Отгледните сечи не се провеждат по линейно-схематичен и низов методи. /индикатор 10.5.3/

4. Освен ако в ГСП не са посочени други цели, горските култури да се стопанират по начини и методи, които подпомагат превърщането им в естествени гори, като се подпомага възобновяването на местни, типични за района видове. Лесовъдските мероприятия в тях трябва да благоприятстват създаването и поддържането на структурни характеристики, типични за естествените гори в района /индикатори 10.1.7 и 10.5.5/

5. Дейностите по възобновяване на горските плантации да се изпълняват по начин, който води до възстановяване на горскодървесна растителност съгласно

горскостопанския план и изискванията на националното законодателство. Когато в горскостопанския план е предвидено възобновяване по изкуствен начин на горски

плантации, залесяването се извършва в срок до 2 години от изсичане на дървостоя. В случаите когато целта е трансформация на горската плантация в насаждения с по-естествени видов състав и структура, за залесяване се използват само местни видове и произходи. /индикатор 10.1.5 и 10.1.6/

6. При провеждане на отгледни и възобновителни сечи в насажденията се запазва стояща и лежаща мъртва дървесина и загиващи дървета при следните условия:

- а) Количество на стояща и лежаща мъртва дървесина да е не по-малко от 10% от запаса на насаждението преди сечта;
- б) Преобладаващата част от останените стоящи и лежащи стъбла да са с диаметър над 22 см.;
- в) Запазват се минимум 8-10 броя стоящи мъртви или умиращи дървета на хектар;
- г) Като източник на лежаща мъртва дървесина да се оставят и стъбла и сортименти с ниска икономическа стойност;
- д) Ако не са налични 10% от запаса на насаждението да се прилагат мерки, които да осигурят акумулирането на минималното количество мъртва дървесина в бъдеще, включително: да не се отсичат и извличат мъртви и загиващи дървета; при маркирането и сечта да се запазват част от подгиснатите и/или некачествените, повредените и особено загиващи дървета, които не конкурират директно качествени дървета;
- е) Стоящи мъртви и умиращи дървета, които застрашават безопасността на хора и съоръжения в гората да бъдат повалени и оставяни като лежаща мъртва дървесина;
- ж) В случаи на природни нарушения от абиготичен характер (напр. снеговал или ветровал), част от засегнатите дървета да се оставят на място в насаждението, което да осигури наличието на мъртва дървесина и структурни елементи;
- з) За осигуряване на дърва за огрев за местното население да се определят райони и/или части от насаждения, в които се позволява събиране на суха и паднала маса, а в останалите райони/части от насаждения тази дейност се ограничава с цел запазване на мъртвата дървесина. Водещ фактор при това планиране е достъпността на териториите;
- и) При отгледните и възобновителни сечи да се запазват елементи важни за поддържане на биологичното разнообразие в горската екосистема (острови на старостта, зони на спокойствие, единични и групи биотопни дървета, специфични микро-местообитания и т.н.). /индикатори 10.5.4 и 10.11.4/

7. Счета и извоза на дървесина да се планират и провеждат по начин, осигуряващ намаляване на повредите върху оставащите на корен дървета и подроста и при спазване на следните изисквания:

- а) Извозът на отсечената дървесина да се извърши само на секции, освен в случаите на провеждане на голи сечи;
- б) При необходимост да се прилагат мерки за индивидуална или групова защита на оставащите на корен дървета, като например поставяне на отсечени стъбла на местата с повишена опасност от повреди на стоящи дървета по протежение на извозните пътища, гумени или дървени маншони за защита на отделни качествени дървета и др.;
- в) Не се допуска да се използват живи стоящи дървета без съответната защита за опора/ограничители при складиране на дървесина;
- г) Не са допустими повреди на повече от 2% по брой от оставащите на корен дървета и подроста при сечта и извоза в съответния обект. Повреди над допустимите, както и повредите на качествени дървета се санкционират. /индикатор 10.11.5/

8. При установяване на деградирали естествени горски екосистеми да се предприемат лесовъдски мерки за възстановяване на техния естествен видов състав и структура. При възстановяването им, включително след едроплощни природни нарушения, се подпомагат естествените сукцесионни процеси и развитието на

появилите се ранно-сукцесионни местни дървесни видове. При необходимост, залесяване да се извърши само в участъци със затруднено естествено възобновяване, като се използват само местни видове и произходи. /индикатор 10.1.3 и 10.1.8/

9. Не се допуска изкуствено залесяване на естествени открити пространства в горските масиви, с изключение на мероприятия за контрол на ерозионни процеси. /индикатор 10.1.9/

10. За залесяване да се избират добре адаптирани към условията на месторастене местни видове с местен произход. При залесяване с неместни видове и/или неместни генотипове, инж. чл.59 от 33ЛД зам.директор при ТП „ДГС Преслав“ да изготви документирана, ясна и убедителна обосновка, защо не са използвани местни видове. Площта, която се залесява с неместни видове и генотипове не трябва да надвишава 5% от залесената площ на ДГС Преслав. Ограничението от 5% не се отнася за площите, които се стопанисват като горски плантации. /индикатори 10.2.2, 10.2.3, 10.2.4 и 10.2.6/

11. При залесяване да не се използват видовете от списъка в Приложение 8 на Националния стандарт за отговорно управление горите. Изключение се допуска за бялата акация (*Robinia pseudoacacia*), която може да се използва за залесяване само в горски плантации. /индикатор 10.3.1/

12. Теренния персонал да извърши периодичен мониторинг на разпространението на инвазивни видове (растителни и животински) в поверените им участъци, като се следи за евентуални негативни екологични въздействия. При установено разпространение на инвазивни видове извън териториите в които са въведени, да се информира старши лесничей на участъка и заместник директора, които планират и организират прилагането на мерки за контрол на разпространението и премахването им. /индикатор 10.3.2 и 10.3.3/

13. При горскостопанските дейности на територията на ТП „ДГС Преслав“ не се използват генетично модифицирани организми. /индикатор 10.4.1/

14. При горскостопанските дейности на територията на ТП „ДГС Преслав“ не се използват торове, с изключение на горските плантации и дивечови ниви. Торене се извърши само, ако при анализ на почвени и/или листни пробы от площта или с други релевантни методи се констатират недостатъчни количества на минерални вещества, необходими за развитието на растенията. Резултатите от анализите се запазват в досието на обекта. Видът и количествата на торовете за съответната площ се определят в съответствие с резултатите от анализа на почвените и/или листни пробы. инж.чл.59 от 33ЛД лесничей при ТП „ДГС Преслав“ да води регистър на употребата на торове, в който се документират:

- а) вид на торовете;
- б) местоположение на обекта;
- в) третирана площ;
- г) дата на използване на торовете;
- д) количество на използваните торове.

Забранява се използването на торове в зони с ширина от 20 м около водоизточници, водни тела и находища на редки и защитени видове. При използване на торове се прилагат мерки за предотвратяване на негативно въздействие върху идентифицираните екологични стойности. В случай на негативни екологични въздействия от използването на торове, същите се смекчават, а засегнатите екологични стойности се възстановяват. /индикатори 10.6.1 - 10.6.7/

15. Химически пестициди на територията на ТП „ДГС Преслав“ се използват само когато:

- а) не са известни алтернативни продукти и практики;
- б) известните алтернативни продукти и практики са доказано неефективни;

- в) приложението на алтернативни продукти и практики е значително по-скъпо от химическите пестициди;
г) избраният продукт, метод на прилагане, време и начин на употреба предлагат най-малък риск за хората и нецелевите видове. При необходимостта от употребата на

химически пестициди, включващ информация и обосновка по гореспоменатите критерии. /*индикатор 10.7.2/*

16. Забранява се използването и складирането на забранени от химически пестициди List of 'highly hazardous' pesticides. Активните съставки на пестицидите от списъка на , отбелязани с удебелен шрифт, курсив и зелен цвят, понастоящем могат да се използват в горскостопанските дейности без разрешение (дерогация) от . За употребата на всички останали изброени активни съставки се изисква дерогация съгласно .

Определям инженер от 55114 - отговорник за сертификацията, да следи за промени в списъците/стандартите за забранени химически пестициди на Използваните химически пестициди се документират в регистър, който съдържа информация за:

- а) търговското име на продукта;
- б) активни съставки на продукта;
- в) количество на използваните активни съставки;
- г) дата / период на използване;
- д) местоположение на обработвания обект;
- е) третирана площ в рамките на обекта;
- ж) метод на приложение;
- з) причина за използване на химически пестициди. /*индикатори 10.7.3 и 10.7.4/*

17. При инцидентни разливи на течни и твърди синтетични химикали да се прилага следната процедура за неутрализиране:

- а) преди използване на съответния продукт персоналът се запознава с указанията на производителя за мерки при инцидентен разлив на продукта;
- б) при разлив се предприемат действия за спиране на изтичането и замърсяването на по голяма площ;
- в) локализира се замърсената територия и се ограничава достъпа на други хора, животни и превозни средства до мястото;
- г) осигурява се използване на предпазно облекло, подходящо за работа с конкретния препарат;
- д) разливът на течни продукти се попива с помошта на абсорбиращи материали (дървесни трици, пясък, абсорбиращо платно и др.);
- е) използваният абсорбиращ материал и/или продуктът се събира заедно със замърсената почва в найлонови пликове или метален контейнер, които се затварят пътно и се съхраняват на безопасно място;
- ж) инцидентът се докладва писмено на ръководството на ТП „ДГС Преслав“, което в зависимост от вида и токсичността на замърсителя взема решение за мястото и начина за депониране;
- з) всички разливи на синтетични пестициди и предприетите мерки за неутрализиране се документират в „Регистър за инциденти при използване на синтетични химикали“ /*индикатор 10.7.6/*

18. Персоналът, отговорен за дейностите по съхраняване, транспорт и използване на пестициди да се инструктира от отговорника по охрана на труда и/или външни експерти в съответствие с изискванията за първоначален и периодичен инструктаж по здравословни и безопасни условия на труд, оценката на риска на работните места и ръководството за „Безопасна работа с химикали на работното

место". В инструктажа да се включи и информация за процедурите за неутрализиране на разливи или други инциденти с химикали. /индикатори 10.7.5 и 10.7.7/

19. При използването на химически пестициди се спазват следните изисквания:
а) химически пестициди се използват в минимално ефективните количества при стриктно спазване указанията на производителя и съответните наредби;

б) забранява се третирането със химически пестициди на разстояние по-малко от 20 метра от водните течения и 30 метра от водоеми, язовири и езера;

в) забранява се третирането със химически пестициди при очаквани обилни валежи, във влажно или ветровито време, върху замръзнала, заснежена или изсъхнала поради сушата земя;

г) забранява се потапянето на фиданки, обработвани със химически пестициди във водни течения, езера, блата, водоизточници, карстови извори и други водни тела;

д) около местообитания на редки и застрашени видове, редки растителни съобщества, крайречни и влажни зони се създават буферни зони, в които не се използват химически пестициди. /индикатор 10.7.8/

20. инж ^{чл.59 от ЗЗЛД} – лесничей при ТП "ДГС Преслав", най-малко 2 седмици преди употреба на химически пестициди, които могат да имат негативно въздействие върху хора, домашни животни (вкл. пчели), продукти и дейности (напр. при използване върху големи площи, неоградени територии, в близост до пчелини, пасища или обработвани площи и др.) уведомява съответните общини и местни заинтересовани лица (напр. животновъдци, производители на селскостопанска продукция, пчелари, билкари, гъбари, туристически дружества и др.) за химическите пестициди, които ще се използват, районът, който ще се третира и потенциалните негативни въздействия. /индикатор 10.7.9/

21. Биологични агенти за контрол на болести и вредители се използват само при научно доказана необходимост и в съответствие с националното законодателство. Използването им се документира, като се води регистър за вида, количеството, период на използване, местоположение и площ на третираната територия и причината за използване. /индикатори 10.8.1 и 10.8.2/

22. Възлагам на инж ^{чл.59 от ЗЗЛД} зам.директор при ТП „ДГС Преслав“ да разработи оценка на риска от природни бедствия и мерки за намаляване на риска от и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия. (виж Примерна структура за оценка на риска от природни бедствия и мерки). Резултатите от оценката се вземат предвид при планиране на горскостопанските дейности. /индикатор 10.9.1/

23. При планиране на лесовъдските дейности и строителството, поддържането и експлоатацията на горската инфраструктура се вземат предвид екологичните стойности, определени на територията на стопанството (виж Анализа на екологичните стойности съгл. Принцип 6), и се дефинират мерки за превенция и/или смекчаване на потенциалните негативни въздействия върху тях. Дефинираните мерки се включват в съответната планираща документация (планове за строителство и поддържане на горски пътища, карнет-описи, технологични планове и др.) и прилагането им се контролира от старши лесничите на съответните участъци. Ако се идентифицират негативни въздействия върху определените екологични стойности, своевременно се планират и прилагат мерки за тяхното възстановяван. /индикатори 10.10.1 и 10.10.4/

24. При строителството, поддържането и използването на горски пътища се спазват следните норми:

а) новите пътища се планират предварително върху топографски карти, които показват съществуващите водни течения;

б) пътищата са проектирани, така че теренът да се подлага на минимални промени;

в) там, където е възможно, пътищата се разполагат по естествени тераси, била и полегати склонове;

г) строителството на пътища в стръмни и тесни долини, при опасност от сълачища или нестабилни терени, естествени отводнителни канали и водни течения трябва да се намали до възможния минимум;
д) пътищата не трябва да се прокарват през чувствителни от екологична гледна точка райони;

е) насипите и изкопите при строителството на горски пътища трябва да се стабилизират, за да се избегнат ерозионни процеси;
ж) за намаляване на ерозията се предвижда изграждането на дренажни системи и водостоци. /индикатор 10.10.2/

25. При провеждане на горскостопанските дейности се спазват следните норми:
а) използват се техника и технологии, които в минимална степен нарушават растителната и почвена покривка и пътната инфраструктура;
б) в сечища и участъци с наклон по-голям от 25° извозът на дървесина се извършва само с животинска сила или възможни линии. Допуска се извоз на дървесина с лебедки от трактори, стационарирани в съседство на съответните насаждения;
в) не се допуска извоз и транспортиране на дървесина по горски автомобилни пътища от четвърта степен и тракторни и коларски горски пътища при преовлахняване на почвата (в следствие на обилни валежи от дъжд, снеготопене и др.);
г) след приключване на сечта, тракторните и коларските пътища за които има опасност от развитие на ерозионни процеси се рехабилитират и/или се прилагат мерки за предотвратяване на ерозионни процеси (поставят се кучини от клони, плетчета, напречни канавки, др.) /индикатор 10.10.3/

26. При регулярните проверки на сечищата на територията на стопанството тереният персонал да осъществява контрол дали сечта и разкройването на отсечената дървесина се извършват по начин, осигуряващ икономически оптимално използване на дървесината и намаляване отпада на дървесина с търговска стойност; и дали отсечената дървесина се извлича от сечищата и се транспортира от времения склад своевременно /индикатори 10.11.2 и 10.11.3/

27. На територията на ТП „ДГС Преслав“ да се прилага система за управление на отпадъците при спазване на следните изисквания:

а) битовите отпадъци, генериирани при горскостопанските дейности, се събират от горските работници в найлонови или книжни чуvalи в определените места за отпадъци и след края на работния ден се транспортират и депонират в обществените места за събиране/депониране на отпадъци. За населените места, в които е осигурено разделно събиране на отпадъците, работниците се информират и стимулират да събират и депонират отпадъците разделно. Тереният персонал следи за спазването на изискванията от работниците изпълняващи горскостопанските дейности;
б) отпадъци, класифицирани като опасни съгласно Наредба № 2/ 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците да се събират, съхраняват на обезопасени места и предават на фирма, която е лицензирана за събиране, транспорт и депониране на опасни отпадъци. Неупотребени пестициди и опаковки от пестициди да се събират, съхраняват на обезопасени места и се връщат на продавача, от когото са закупени или на лицензирана фирма за събиране на опасни отпадъци. Предаването на опасни отпадъци (вкл. пестициди) да се документира, чрез приемо-предавателен протокол, в който се описват вида и количеството на предадените отпадъци;
в) отпадъци като гуми, акумулатори, масла и др. да се оставят във автосервизите, в които се извършва смяна на съответните консумативи или да се предават на съответните лицензиирани фирми за рециклиране;
г) бракувани машини и съоръжения се предават на съответните лицензиирани фирми за рециклиране. В случай, че използваните машини и съоръжения съдържат опасни отпадъци се прилага процедурата по т. б);

д) теренният персонал следи за незаконно депониране на отпадъци на територията на стопанството и предприема действия по идентифициране на причинителите. Когато не могат да се открият лицата, депонирали отпадъци в незаконни сметища, се предприемат действия по елиминиране на незаконните сметища. Ако причинителят не бъде установен в срок от 30 дни, ТП „ДГС Преслав“ може да поиска помощ от общината за отстраняване на отпадъците по ред, определен в наредбата по чл. 19 от Закона за управление на отпадъците, а при замърсяване с опасни отпадъци – по ред, определен в Правилника за устройството и дейността на Предприятието за управление на дейностите по спазване на околната среда;

е) не се разрешава изхвърляне, изгаряне, заравяне или друга форма на нерегламентирано третиране на отпадъците. *Индикатор 10.12.1/*

28. При горскостопанските дейности на територията на ТП „ДГС Преслав“ се прилагат следните изисквания:

- а) оборудването за транспортиране, съхраняване и използване на химикали трябва да бъде сигурно и да не позволява течове;
- б) използват се само специализирани съдове за транспорт и зареждане с гориво и смазочни материали на моторните триони;
- в) за смазване на веригите на бензиномоторните триони се използва само биологично разградимо масло;
- г) горскостопанската и транспортна техника се зарежда с гориво само при използване на средства и начини, осигуряващи защита от течове;
- д) резервоарите за горива и масла са разположени по начин, по който течове поради повреди, дефекти или зареждане с гориво и смазочни материали, не влизат във водни течения;
- е) в горскостопанската техника са налице подходящи средства за абсорбиране на гориво и смазочни материали, които се използват в случаи на инцидентни разливи.

29. Ръководителите на ГСУ и/или горските надзоратели осигуряват контрол на спазването на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности. Периодично се извършва теренна проверка в обектите, в които се извършват горскостопански дейности и се попълва стандартния формуляр от Заповедта за Принцип 2, т.5д. (*Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности*)

